

KNJIŽNIČARSKE NOVICE

4(1994)8-9

12. september 1994

UVOZ KNJIG IN DRUGIH PUBLIKACIJ

PRI UVOZU KNJIG IN DRUGIH PUBLIKACIJ PROMETNEGA DAVKA NI

Morda zaradi počitnic ali obilice dela niste zasledili v sredstvih javnega obveščanja, da smo skupaj z Vami, predvsem pa za Vas, dosegli pomembno zmago v boju proti vsebolj nenasitnim državnim službam.

Po več kot dveletnem dokazovanju proti Ministrstvu za finance in SDK smo dobili sodbo Vrhovnega sodišča Slovenije, kot tudi ustavni spor, ki smo ga vložili zaradi, po našem mnenju, nepravilnih postopkov zakonodajalcev.

SDK nam bo vrnila ves protipravno odvzeti denar, prav tako pa tudi sami in vse ostale knjižnice, ki jim je bil s strani ostalih uvoznikov nepravilno zaračunan davek, lahko zahtevate povračilo sredstev z obrestni za vse obdobje za nazaj.

Marko Juršič
Direktor MARKOM d.o.o.

Ustavno sodišče je na predlog podjetja Markom d.o.o., Ljubljana, v postopku za oceno ustavnosti na seji dne 2.6.1994 ugotovilo, da Zakon o prometnem davku (Uradni list RS, št. 4/92 in 71/93) ni v skladu z mednarodnim sporazumom o uvozu predmetov prosvetnega, znanstvenega in kulturnega značaja (Uradni Vestnik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ, št. 18/52) in protokolom k temu sporazumu (Uradni list SFRJ, št. 7/81 - mednarodne pogodbe), kolikor ne vsebuje določbe o oprostitvi plačila davka na promet storitev pri uvozu tujih knjig in publikacij, nevedenih v 3. točki II. člena protokola za javne in druge knjižnice, našete v 5. točki IV. člena protokola.

Ugotovitev Ustavnega sodišča je bila objavljena v **Uradnem listu Republike Slovenije, št. 35 z dne 17.VI.1994, str. 2335-2336.**

AKCIJA NAKUPA KNJIG

OPEN SOCIETY FUND SLOVENIA

Na podlagi znanega dejstva, da so splošnoizobraževalne knjižnice pri nas v izjemno težkem položaju zaradi pomanjkanja sredstev za nabavo novih knjig in ostalega knjižničnega gradiva, smo se v Skladu za odprto družbo - Slovenija (Open Society Fund - Slovenia) odločili, da bomo pomagali po svojih močeh. V ta namen smo izoblikovali projekt podpore knjižnicam, založbam in kulturnim časopisom. Dovolite, da vam ga na kratko predstavimo.

S projektom smo začeli že jeseni prejšnje leto, ko smo vsem splošnoizobraževalnim knjižnicam poslali vprašalnik in jih prosili, da nas obvestijo o njihovih potrebah po knjižničnem gradivu. Tako smo prišli do ugotovitve, da bi bil naš projekt zelo zaželen, knjižničarji pa so nam svetovali, katere založbe bi bile za njih najbolj zanimive. Ugotovili smo, da je pri splošnoizobraževalnih knjižnicah največ interesa za knjige založb: Tangram, Educa (po novem Učila), Didakta, Info-press, Taxus, Akademsko založba Katedra, Krt/Prevodi, ČKZ, Znanstveno in publicistično središče, Studia humanitatis, Epta, Vitrum in Rokus. Z vsemi založbami smo navezali stike in od samega začetka zelo uspešno sodelujemo. Knjige, ki jih odkupi naša fondacija, založbe same pošiljajo knjižnicam. Nekatere založbe so knjižnicam ponudile tudi video kasete in računalniške diskete, ki so del njihove standardne ponudbe.

V projekt smo vključili tudi osem kulturnih časopisov (Maska, Literatura M'zin, M'ars, Formart, Likovne besede, Ekran in Glasbena mladina). Izbira je bila spet prepuščena knjižničarjem, naša fondacija pa je prevzela kritje stroškov enoletnih naročnin.

V projekt smo vključili tudi Slovansko knjižnico iz Ljubljane ter Knjižnico Ivan

Goran Kovačič iz Karlovca, v kateri so odprli oddelek slovenskih knjig in so nas prek Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto ter Ministrstva za kulturo prosili, da jim pomagamo pri zbiranju knjig.

Letošnji projekt podpore knjižnicam, založbam in kulturnim časopisom uspešno končujemo, že zdaj pa načrtujemo nadaljevanje in razširitev projekta v prihodnjem letu.

Za informacijo prilagamo tudi nekaj podatkov o projektu ter komentarje knjižničarjev nekaterih knjižnic, ki so vključene v projekt.

Nekaj podatkov o projektu

V projektu je sodelovalo 58 splošnoizobraževalnih knjižnic iz cele Slovenije, Slovanska knjižnica iz Ljubljane in Knjižnica Ivan Goran Kovačič iz Karlovca.

Sodelovalo je 13 založb, ki so jih izbrale same knjižnice: Tangram, Educa (po novem Učila), Didakta, Info-press, Taxus, Akademsko založba Katedra, Krt/Prevodi, ČKZ, Znanstveno in publicistično središče, Studia humanitatis, Epta, Vitrum in Rokus.

V projektu je sodelovalo 8 kulturnih časopisov: Maska, Literatura M'zin, M'ars, Format, Likovne besede, Ekran in Glasbena mladina.

Skupno število odkupljenih knjig, video kaset in računalniških disket: 4.068

Skupna vrednost (časopisi, knjige, video kasete in računalniške diskete): približno 70.000 USD

Vsaka knjižnica je dobila knjig (disket in video kaset) v vrednosti 1.000 USD in enoletno naročnino na največ 8 kulturnih časopisov.

Komentarji knjižničarjev o projektu

Knjižnica Grosuplje: Želimo si čim več takih pobud, ker le tako obogatimo našo knjižnico. Cena knjig je visoka, dotacije nizke, kupna moč bralcev je vse manjša in zato tudi vse večji obisk v knjižnicah in vse večje potrebe po knjigah. Hvala v imenu knjižničark in zadovoljnih bralcev.

Občinska knjižnica Jesenice: V teh časih, ko moramo v knjižnicah trikrat razmisliti, ali bomo kupili neko knjigo ali ne, je vaša

ponudba čudežna. Hvala in še več takih čudežev.

Knjižnica Kočevje: Za knjižnice naše vrste, ki imajo izredno velik obisk in izposajo, je to pravi "božji blagoslov", saj si ne moremo kupiti niti vseh najbolj iskanih revij pri širši populaciji.

Knjižnica "Prežihov Voranc" Ljubljana-Vič: Izvajalcem tega programa iskrene čestitke za idejo akcije in uresničitev!

Mariborska knjižnica: Mariborska knjižnica se, s svojimi 18 enotami in bibliobusom s 45 postajališči in s skoraj 30.000 bralci, srečuje z vsemi težavami, ki pestijo splošnoizobraževalne knjižnice v Sloveniji. Zaradi tega nas toliko bolj veseli vaš projekt, obenem pa upamo, da ne bo ostal osamljen.

Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka: Lahko rečemo samo: Hvala! Nad vse pozitivno!

Knjižnica Pavla Golie Trebnje: Že sam projekt je bil za večino knjižnic presenečenje in sedaj, po enem letu lahko povemo, da je tudi med bralci dobrodošel.

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Trzin: S svojim prispevkom ste v našo knjižnico pripeljali nekatere nove naslove periodike, po drugi strani pa ste nas delno finančno razbremenili, da za sredstva, ki bi jih porabili za nakup teh naslovov, lahko nabavimo drugo gradivo. Z nekaterimi novimi naslovi ste nam in našim bralcem razširili možnosti izbora za aktualno informacijo z različnih področij umetnosti.

Aldo Milohnič
vodja projekta

IZOBRAŽEVANJE

PRAVILNIK O IMENOVANJU IZVAJALCEV STROKOVNEGA IZOBRAŽEVANJA, IZPOPOLNJEVANJA IN USPOSABLJANJA S PODROČJA KNJIŽNIČARSTVA

Knjižnični svet Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani je na svoji seji dne 14.6.1994 sprejel pravilnik, ki določa pogoje in postopek za imenovanje izvajalcev strokovnega izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja s področja knjižničarstva po programih, ki jih določi in katerih izvajanje nadzoruje NUK kot republiška matična knjižnica. S sprejetim pravilnikom NUK v bistvu formalizira preverjanje kvalitete posameznih predavateljev oz. njihovih pomočnikov, ki sodelujejo v izvajanju njenega izobraževalnega programa.

Glede na določila sprejetega pravilnika lahko v izvajanju izobraževanja sodelujejo le strokovni delavci, ki so pridobili naziv samostojni predavatelj ali asistent za določeno strokovno področje. Samostojne predavatelje in asistente imenuje za določeno strokovno področje Komisija za priznavanje kvalifikacij bibliotekarske stroke, na prošnjo kandidata in po predhodnem mnenju NUK, ki se po potrebi posvetuje s strokovnjaki z ustreznega strokovnega področja. Pravilnik natančno določa tudi pogoje za pridobitev posameznega naziva ter vzroke za prenehanje veljavnosti le-tega. Kandidatu, ki je imenovan za samostojnega predavatelja oz. asistenta, izda Komisija za priznavanje kvalifikacij bibliotekarske stroke potrdilo o imenovanju.

Če predavatelju ali asistentu iz kate-regakoli vzroka preneha veljavnost naziva, ne more več sodelovati v izobraževalnih programih, ki jih določi oz. nadzira njihovo izvajanje Narodna in univerzitetna knjižnica.

S sprejetjem Pravilnika o imenovanju izvajalcev strokovnega izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja s področja knjižničarstva je NUK naredila seveda le prvi korak glede zagotavljanja kvalitete predavateljskega kadra, ki sodeluje v njenih programih. Naslednji pa bo izdelava programa izpopolnjevanja predavateljev.

Melita Ambrožič

ZAČETNI KNJIŽNIČARSKI TEČAJ

Enota za razvoj knjižničarstva pri NUK bo sprejemala evidenčne prijave za udeležbo na letnem začetnem knjižničarskem tečaju še do konca meseca septembra. Tečaj bomo organizirali še v tem letu le v primeru, če bomo prejeli najmanj 25 evidenčnih prijav. Za evidenčno prijavo ni potrebno izpolnjevati posebnih prijavnih, navedete le naslov tečaja, ime in priimek kandidata ter naslov njegove knjižnice. Tečaj priporočamo knjižničnim delavcem, ki so v knjižnicah zaposleni krajši čas (čas pripravništva oz. usposabljanja za delo v knjižnici) in si želijo pridobiti nekaj osnovnih znanj s področja knjižničarstva.

Melita Ambrožič

PROGRAM IZOBRAŽEVANJA NUK (OKTOBER 1994 - JUNIJ 1995)

Program izobraževanja delavcev in uporabnikov knjižnic za tekoče šolsko leto bomo predvidoma pripravili do konca meseca septembra. Zajemal bo tečaje za delo v sistemu COBISS, za iskanje informacij, obdelavo gradiva, tečaje za pripravo na strokovne izpite itd. Program izobraževanja bomo poslali občinskim matičnim knjižnicam, osrednjim visokošolskim knjižnicam in ostalim knjižnicam, ki so udeležene sistema COBISS. Ostale knjižnice prosimo, da si kopijo programa priskrbijo pri njih.

Izobraževanje bo potekalo v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, v sodelovanju z Univerzitetno knjižnico Maribor pa tudi v njihovih prostorih. Kot že dosedaj, bomo krajše tečaje izvajali tudi drugje.

Melita Ambrožič

SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNE KNJIŽNICE

KNJIŽNICA PAVLA GOLIE V OBNOVLJENIH PROSTORIH

Letošnji Dan državnosti, ki je hkrati krajevni praznik Trebnjega, smo v Knjižnici Pavla Golie dočakali v slavnostnem razpoloženju. Končno smo odprli razširjene in obnovljene prostore, ki smo jih čakali skoraj deset let. Površina se je povečala le za 127 m², a z novo opremo je postala knjižnica svetla in zračna. Da bi se obiskovalci v njej prijetno počutili, smo poskrbeli za bralne kotičke, časopisno čitalnico, manjšo študijsko sobo, veliko zelenja in pomirjujoč pogled na akvarij. Tudi najmlajši so dobili svoj kotiček z igračami, slikanicami in pisanimi blazinami.

Obnova prostorov je trajala dobrih sedemdeset dni, zajela pa je prav vse prostore, tudi skladišče in sanitarije. Prav tako smo uredili pristop do knjižnice, ki je sedaj možen z invalidskim vozičkom.

Na otvoritvi se je zbralo veliko ljudi, ki so si nove prostore z zanimanjem ogledovali. Zbranim sta spregovorila trebanjski župan in direktorica Centra za izobraževanje in kulturo Trebnje, katerega enota je knjižnica. Nato je prisotne pozdravila ga. Silva Novljan iz Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Za glasbeni del je poskrbela Glasbena šola Trebnje in trio mladih glasbenikov iz Ljubljane. Nato je g. Vincenc Rajšp predstavil knjigo Slovensko ozemlje na vojaškem zemljevidu iz druge

polovice 18. stoletja, ki zajema tudi sedanjo trebanjsko občino.

Knjižničarji smo si končno lahko oddahnil. Težko, tudi fizično naporno delo, je za nami. Vemo pa, da smo ga uspešno opravili le, ker so nam pomagali vsi, ki smo jih prosili za pomoč, ker smo sodelovali s sposobnimi mojstri, ker sta nas finančno podprla Skupščina občine Trebnje preko proračuna in Ministrstvo za kulturo in ker je investicijo odločno vodila naša direktorica Darinka Tomplak.

Zdaj, ko smo se naučili "kako se tej stvari streže", se bomo morali lotiti še obnove izposojevališč, saj so potrebna vsaj nove preobleke.

Stanka Pungartnik
vodja knjižnice

PREDSTAVITEV KNJIGE BORUTA KOŽUHA "O MAMILIH TUDI TAKO"

V Knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu smo 9. junija predstavili knjižico Boruta Kožuha "O mamilih tudi tako". Borut Kožuh je specialni pedagog zaposlen v svetovalnici Centra za pomoč mladim v Ljubljani. Avtor v knjigi na zanimiv in inovativen način spregovori o problemu mamil, kot pravita recenzenta "svari pred pretiranim dramtiziranjem situacij in pri tem ne zamolči nevarnosti, ki so povezane z uživanjem mamil". Zdelo se nam je zelo dobro, da publikacija bralca ne zasipa s strokovnimi nasveti, ne daje pa mu tudi občutka, da so mamila tabu. Knjiga je namenjena staršem in vsem drugim, ki se ukvarjajo z mladino, veseli je bodo tudi mladostniki.

Ker je bila to nekako prva predstavitev s tega področja, smo vabila k obisku naslovili na starše, šolske svetovalne delavce, na socialne delavce, zdravstveno osebje in mladostnike. Obisk je bil zadovoljiv.

V večurnem pogovoru z avtorjem smo zvedeli zelo veliko novega o mamilih, o rek-

reativnem jemanju mamil, o odnosu staršev, ko ugotovijo, da je ravno njihov otrok začel z jemanjem mamil. V razpravi je prišlo do polemiziranih stališč med zdravstvenimi in socialnimi delavci o tem, kako osveščati mlade, kako jih neavtoritativno opozarjati na čeri in kje je pri tem vloga staršev.

Mladina je bila zelo navdušena nad sproščenim obravnavanjem te, še zmeraj tabuizirane teme, ki se več ali manj obravnava v zaprtih strokovnih krogih. Upamo, da smo vsaj malo odškrtnili vrata v drugačno, nestereotipno obravnavanje problema mamil.

Z avtorjem se je pogovarjala avtorica teh vrstic.

Jadranka Zupančič

OTVORITEV NOVIH PROSTOROV MLADINSKEGA ODDELKA NA PTUJU

Vsi, ki poznajo našo dejavnost in prostore, v katerih se odvija, bodo razumeli naše zadovoljstvo in veselje, ki sta nas prežemala v soboto, 6. avgusta, ko smo odpirali nove prostore mladinskega oddelka.

Kronologija za ta dan sega namreč že v leto 1984 - stara je torej natančno 10 let. Takrat smo v okviru srednjeročnega planiranja za naslednje obdobje in v plan razvoja do leta 2000 prijavi novogradnjo knjižnice. Dali smo tudi pobudo za vključitev v program sredstev občinskega samoprispevka. Naši predlogi takrat zaradi prepovedi investicij in zaradi tega, ker mesto ni imelo primerne proste lokacije, niso bili sprejeti. Sprejeta je bila le odločitev, da se bodo knjižnici dolgoročno do leta 2000 zagotovili ustrezni prostori.

Ker smo zaupali v tezo, da je potrebno v nenaklonjenih in restriktivnih obdobjih pripraviti vse potrebno za čase, ki so naši dejavnosti bolj naklonjeni, se zavrnitve nismo ustrašili, ampak smo delali in sanjali naprej.

V letu 1985 je bila kar nekako mimogrede dana pobuda, da bi bila lahko knjižnica v starem mestnem jedru, saj bi bila taka lokacija na naše mesto-muzej primernejša. Ideja je postala vseč vedno večim ljudem in do odločitve za Mali grad je bil potreben le še droben korak.

Začeli smo z dogovarjanji na vseh nivojih v občini ter pričeli z realiziranjem pobude. Imenovan je bil iniciativni gradbeni odbor, Zavod za spomeniško varstvo iz Maribora je pripravil izhodišča za projektiranje gradbene sanacije in izdelal konzervatorski program prenove. Narejeni so bili tudi posnetki celotnega kompleksa stavb Malega gradu, saj načrtov ni bilo. In tako smo konec leta 1986 podpisali pogodbo za izdelavo idejnega projekta, naslednje leto pa še za izdelavo glavnega projekta. To izredno zahtevno nalogo smo zaupali Splošnemu projektivnemu biroju iz Ljubljane in arhitektu Aleksandru Grebensku ter statikoma Stojanu Ribnikarju in Angelu Žigonu, ti pa so sodelovali s številnimi kolegi iz biroja in mariborskega Zavoda za spomeniško varstvo. Kako zelo zahtevna je bila ta naloga, se bo najbolje videlo takrat, ko bomo predajali namenu glavno stavbo Malega gradu.

Leta 1989 je bil Mali grad z občinskim odlokom razglašen za spomenik meščanske in trške arhitekture, v najem pa smo dobili tudi prvi prostor. Naslednje leto, 1990, so se pričela prva pripravljala dela - izvedba zračne kinete ob temeljih glavnega objekta. Sledil je dvoletni premor in leta 1992 je napočil tisti t.im. "boljši" čas, ki smo ga pričakali pripravljani. Začelo se je zares.

Z naklonjenostjo javnosti in ob veliki podpori gospoda župana Vojteha Rahjherja in IS SO Ptuj z gospodom Brankom Brumnom na čelu je bila podpisana pogodba za sanacijo in rekonstrukcijo Malega gradu z Gradisom-Gradnjami iz Ptuja. Gradbena dela v višini 1 mio DEM so bila končana v lanskem letu. Svečan zaključek te faze je bil lansko leto na zelo hladen in deževen 21. oktober, ko smo slavili 100-letnico Muzejskega društva in 200-letnico knjižničarstva na Ptuj.

Za letos nam je tako ostala še oprema obeh novih oddelkov, namenjenih mladim

skemu oddelku in potujoči knjižnici, in seveda nadaljevanje del na glavnem objektu, kamor se bo nekoč preselil oddelek za odrasle. Kljub temu, da nam je uspelo zaenkrat opremiti le mladinski oddelek, trdno verjamemo, da nam bo uspelo zbrati sredstva tudi za opremo potujoče knjižnice in za dokončanje glavnega objekta, tako da se bo lahko uresničil sklep iz dolgoročnega plana razvoja - zagotoviti knjižnici na prelomu tisočletja nove prostore. Do sedaj je vsa potrebna sredstva zagotavljala le občina, prepričana pa sem, da bo končno nekaj razumevanja pokazala tudi republika in da ne bo več zavračala naših vsakoletnih prijav.

Na jani razpis za projektiranje in dobavo opreme za mladinski oddelek se je prijaviло 15 ponudnikov. V hudi konkurenci se je komisija odločila za firmo Topolovec d.o.o. iz Doba pri Ljubljani in arhitekta Mirana Lasiča in tako je bila v mesecu maju podpisana pogodba za opremo v višini 13,5 mio tolarjev.

S preselitvijo bo imel mladinski oddelek prvič po dolgi desetletjih svoje - ustrezne prostore. Ne bo se več stiskal v sobici ali dveh, temveč bo imel preko 400 m² ustrezne površine. 40-letnico delovanja bo oddelek, ki ima preko 30.000 enot gradiva in ima letno čez 30.000 obiskov svojih 3000 aktivnih članov, naslednje leto slavil že v novih prostorih. To pa je najlepše darilo nas vseh našim najmlajšim. Kako veseli so nove knjižnice otroci, so pokazali tudi pred dvema mesecema, ko so v živi sklenjeni verigi med minoritskim samostanom in Malim gradom simbolično preselili del knjig svojega oddelka.

Na koncu se velja tudi zahvaliti vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri realizaciji tega projekta. Zahvala gre prav vsem, ki so polnih deset let verjeli v vizijo tega, kar smo 6. avgusta odprli. Veliko jih je, zato naj ne zamerijo, da vseh ne imenujem, a pri zahvali mislim na prav vse - od projektantov, izvajalcev, nadzora do vseh tistih, ki so materialno in moralno omogočili, da smo predali mladinski oddelek svojemu namenu. Zahvaljujem se jim v svojem imenu, v imenu vseh delavcev knjižnice, predvsem pa v imenu otrok, sedanjih in bodočih članov

mladinskega oddelka. Še enkrat - prisrčna hvala!

Lidija Majnik
v.d. ravnateljica knjižnice

AKCIJA "DAR ZA BRALCE SLOVENSKE KNJIGE"

Pred kratkim smo v Knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu končali akcijo "Dar za bralce slovenskih knjig" - zbiranje slovenskih knjig za Mestno knjižnico Ivan Goran Kovačič v Karlovcu. Akcijo sta podprla Ministrstvo za kulturo R Slovenije in minister za kulturo, g. Sergij Pelhan, v njej pa so sodelovali slovenski založniki in splošnoizobraževalne knjižnice. Pri izpeljavi same akcije je veliko pomagala ga. Silva Novljan, svetovalka za splošnoizobraževalne knjižnice pri Narodni in univerzitetni knjižnici.

Uspeli smo zbrati 470 slovenskih knjig, ki smo jih na manjši slovesnosti 15. junija izročili ravnatelju karlovške knjižnice g. Ivanu Jurkoviću. Na slovesnosti so bili prisotni tudi dr. Đurđa Mesić, svetovalka za splošnoizobraževalne knjižnice iz hrvaške nacionalke, ga. Silva Novljan, svetovalka za SIK iz NUK, ter predstavnik Dolenjske založbe iz Novega mesta. V Karlovcu so prejšnje leto odprli oddelek slovenske knjige ter ob tej priložnosti izdali katalog slovenskih knjig (tedaj so jih imeli kakšnih 500).

Ker so z odločbo Koordinacijskega odbora za splošnoizobraževalne knjižnice R Hrvaške pooblaščen, da skrbijo za obdelavo, izposojajo in medknjižnično izposojajo slovenskih knjig, so nas kot najbližjo slovensko knjižnico II. skupine zaprosili za pomoč pri obogatitvi svojega fonda slovenike. Z akcijo zbiranja slovenske knjige smo jim to tudi omogočili. Zahvaljujemo se ministru, g. Pelhanu, ki je akcijo podprl, ter ga. Silvi Novljan za pomoč pri zbiranju darov iz slovenskih splošnoizobraževalnih knjižnic.

Zahvaljujemo se tudi naslednjim darovalcem sredstev in knjig: Open Society Fund-

Slovenia, ki je namenila precejšen delež sredstev za nakup slovenskih knjig za Karlovac, založbi Mladinska knjiga, založbi Kmečki glas, Slovenski knjigi, Novi reviji, Dolenjski založbi (in ga. Metki Wachter, ki je v imenu Krka-kozmetike odkupila del knjig Dolenjske založbe in ga namenila rojakom v Karlovcu), založbi Ewo, Pomurski založbi, založbi Obzorja, Družini, Mohorjevi družbi.

Vsem slovenskim splošnoizobraževalnim knjižnicam, ki so del svoje knjižne zaloge namenile rojakom v sosednji državi, se najlepše zahvaljujemo, zlasti naslednjim knjižnicam: Lavričevi knjižnici Ajdovščina, Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica, Matični knjižnici Izola, Osrednji knjižnici Srečka Vilharja Koper, Valvasorjevi knjižnici Krško, Matični knjižnici dr. Slavka Gruma Litija, Knjižnici Jožeta Mazovca Ljubljana, Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota, Koroški osrednji knjižnici dr. Franceta Sušnika Ravne na Koroškem, Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, Knjižnici Cirila Kosmača Tolmin, Knjižnici Pavla Golie Trebnje, Knjižnici dr. Toneta Pretnarja Tržič, Cankarjevi knjižnici Vrhnika, Občinski matični knjižnici Žalec ter Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto.

Verjetno bo, dolgoročno, to meddržavno sodelovanje med Knjižnico Mirana Jarca in Mestno knjižnico iz Karlovca kazalo tudi drugače urediti, pričakovati bi bilo, da bi z rednim dotokom namenskih sredstev za Slovence v Karlovcu omogočili tekoči in redni dotok slovenskih knjig. Kot nam je povedal g. Jurković, ravnatelj karlovške knjižnice, je interes za slovenske knjige pri njih precejšen, cenjene so po vsebini, kot tudi zaradi likovne in oblikovne opreme.

Jadranka Zupančič

PREDSTAVLJAMO VAM

POSVETOVANJE DRUŠTVA BIBLIOTEKARJEV HRVATSKE

Tema letošnjega posvetovanja hrvaških knjižničarjev (Zagreb, 23. in 24. junij) je bila: Uporaba računalnikov v hrvaških knjižnicah. Ni odveč dodati, da je bilo pokrovitelj posvetovanja njihovo ministrstvo za znanost in tehnologijo in da je enega najboljših prispevkov pripravil ravno pomočnik ministra ("Ali računalniško pismeni uporabniki potrebujejo knjižnice?"). Glede na dokaj nezavidljiv položaj hrvaških knjižnic (pomanjkanje finančnih sredstev in slaba opremljenost z računalniško in komunikacijsko opremo) so hrvaški kolegi izpostavljene dileme komentirali takole: tudi računalniško nepismenim uporabnikom veliko knjižnic lahko ponudi le bore malo. Kakorkoli že, posvetovanje je bilo za nas ("neprizadete") zelo zanimivo in poučno, srečanje s starimi kolegi pa pristrčno, saj je državna meja žal naše stike zredčila.

Posvetovanje samo je (poleg skupne plenarne seje) potekalo v okviru večih tematskih sklopov:

1. Prikazi programske opreme za delo knjižnic (program Knjižnice mesta Zagreb, uporabnost CDS/ISIS in mrežni sistemi, program Knjižnice Medveščak, uporaba računalniške tehnologije v oddelku za delo z uporabniki - Univerzitetna knjižnica Maribor, COBISS - IZUM Maribor).
2. Srečanje javnih knjižnic delovne skupnosti "Alpe-Jadran" (kjer so prispevke pripravili predstavniki Nemčije, Madžarske, Italije, Avstrije in Slovenije).
3. Problematika avtomatizacije knjižnic in njeni rezultati (Mestna in univerzitetna knjižnica Osijek, Knjižnica pedagoške fakultete Osijek).
4. Mreže (Osrednja medicinska knjižnica in Biomedicina Croatica, Knjižnica Instituta "R. Bošković", CARNet-Gopher, ISIS in mrežni sistemi, uporaba CARNet-

a/Internet-a v poslovanju knjižnic, COBISS/OPAC za WINDOWS okolje).

5. CROLIST - Nacionalna in univerzitetna knjižnica (različne funkcije oz. moduli programske aplikacije CROLIST).
6. ISIS (bibliografske baze Instituta za turizem v Zagrebu, Muzejskega dokumentacijskega centra Zagreb in hrvaške Akademije za znanost in umetnost).
7. MEDVED (uporaba programske opreme, ki jo razvija Knjižnica "Medveščak" v Zagrebu).
8. Demonstracije drugih programskih paketov, ki jih uporabljajo knjižnice v Hrvatski.

Posvetovanje je bilo torej zelo pestro (in tudi malo prenatrpano), žal pa zbornik referatov ni bil pripravljen pred posvetovanjem in je bilo zato težko slediti posameznim predstavitev, kaj šele konstruktivno razpravljati. Večina referentov pri svojih predstavitev ni upoštevala časovnih omejitev, svoje referate so prebirali, pokazalo se je tudi šibko znanje uporabe prosojnic, odmorov pa skoraj ni bilo. Med referenti, ki sem jih poslušala, so izstopali kolegi iz Slovenije (Irena Sapač iz UKM, Ivan Kanič iz NUK ter Vojko Ambrožič in Petar Šobot iz IZUM), saj so bile njihove predstavitve dobro pripravljene in izvedene. Demonstracijo COBISS/OPAC pa bi lahko označili kot "učno uro" za poslušalce in dokaz, da je za izgradnjo nacionalnega KIS potrebna tudi neka skupna vizija. Sistem CROLIST, ki ga razvija hrvaška nacionalka, je bil deležen precejšnje kritike, češ, da se razvija neodvisno od potreb drugih knjižnic, saj niso (bile) ustrezno vključene v njegovo načrtovanje. Slišali smo tudi, da se izobraževanje za delo s programom ne izvaja sistematično, knjižnice pa pogrešajo skupni organ, ki bi usmerjal nadaljni razvoj KIS Hrvatske. Hrvaško nacionalno knjižnico vsekakor čaka še veliko dela! Zdi se, da so naši sosede pri izgradnji knjižničnega informacijskega sistema trenutno v nekem prehodnem obdobju, a ker jim volje ne manjka, smo lahko prepričani, da bodo trenutne težave hitro prebrodili.

Zbornik posvetovanja še pričakujemo in ko bo na voljo, bo vsekakor zelo zanimiv za naše knjižničarje (dostopen bo v Enoti za razvoj knjižničarstva). Tisti pa, ki imate

možnost, pa se do sedaj še niste vključevali v podatkovno zbirko sistema CROLIST, poskusite takoj - telnet naslov: NSB2.NSB.HR - login: OPAC1 - password: tipka ENTER. Svoje pripombe sporočate na e-mail: CROLIST(at)NSB2.NSB.HR

Če pa vas zanimajo "gopherji" - hrvaške poiščite v Internetovem seznamu evropskih "gopherjev" pod Croatia in "hrčkajte" dalje sami.

Melita Ambrožič

SREČANJE KNJIŽNICARJEV SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNIH KNJIŽNIC DEŽEL ALPE-JADRAN

Letošnje strokovno, posvetovalno srečanje knjižničarjev splošnoizobraževalnih knjižnic dežel Alpe-Jadran je predsedujoča Hrvaška s pooblaščenico predstavnicu dr. Đurđo Mesić priredila v okviru posvetovanja "Uporaba računalnikov v knjižnicah republike Hrvaške", kot eno izmed tematskih okroglih miz. Udeleženci posvetovanja Hrvaškega bibliotekarskega društva so se tako 23. in 24. junija 1994 v Zagrebu lahko seznanili tudi z uvajanjem in uporabo računalnikov v splošnoizobraževalnih knjižnicah dežel Alpe-Jadran.

Avtomatizirano delo v knjižnicah Bavarske je predstavil Klaus Dahm, dr. Szabo Imrene je opozorila na začetne težave pri uvajanju računalnikov v knjižnice na Madžarskem. Računalniški program, ki ga uporabljajo v knjižnicah Lombardije, je predstavila dr. Ornella Foglieni, Heinz Buchmuller pa skupaj z Josefom Rinnerjem organizacijo knjižnic v Avstriji in njihov računalniški program Littera. O slovenskih knjižnicah, njihovem računalniškem opremljanju, povezavi in programih je govoril Ivan Kanič.

Vsi referenti so bolj ali manj ostajali na polju poročanja o doseženem, pri čemer so se izogibali vsake kritičnosti, opozarjanja na težave, pomanjkljivosti. Poslušalcem so svoje programe navdušujoče predstavili in jim dali

malo opornih točk npr. za izbiro najbolj primerne. Splošna opomba skoro vseh referentov pa je bila, da bi bilo z opremljanjem boljše in da bi sistem povezujoče deloval, če bi imeli dovolj finančnih sredstev. Podrobnejši pregled programov bi prav gotovo ponudil kakšne dobre rešitve posameznih postopkov, ki bi jih s pridom prevzela druga dežela, npr. računalniško vodenje medknjižnične izposoje v programu italijanskih kolegov, dobro načrtovano in že začeto opremljanje in povezovanje knjižnic v enotno, informacijsko pretočno mrežo v Sloveniji, pri čemer bi prihranili čas in sredstva. Načelo "mi zmoremo boljše" je neracionalno, je opozoril v referatu dr. Tefko Saračević, in bolj služi knjižničarjevi nečimrnosti kot stroki.

Drugi dan se je sestala delovna skupina in obravnavala poročila o delu od zadnjega zasedanja v Gyoru, na dnevni red pa je uvrstila tudi štipendiranje in program za leto 1995. Sprejela je pravilnik o delovanju delovne skupine splošnoizobraževalnih knjižnic Alpe-Jadran, se dogovorila za metodologijo izdelave vodiča po splošnoizobraževalnih knjižnicah. Oblikovan je bil program štipendij za knjižničarje splošnoizobraževalnih knjižnic v letu 1994, in sicer ena enomesečna štipendija v Linzu, dve štirinajstdnevni štipendiji v Lombardiji s poudarkom na informatiki, ena štirinajstdnevna v Zagrebu za delo s predšolskim otrokom. Sprejet je bil delovni načrt za izdelavo potujoče razstave "Nove in prenovljene knjižnice v deželah Alpe-Jadran", ki ga bodo pod vodstvom Đurđe Mesić uresničili koordinatorji posameznih dežel, zato da bi dali pobude in zglede za organizacijo dobre preнове ter opozorili na posledice vojne.

Sloveniji je sodelovanje z referatom na posvetovanju in v delovni skupini omogočila Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani, kajti Ministrstvo za kulturo še zmeraj ni imenovalo uradnega predstvanika za Slovenijo. To povzroča težave, saj je imenovanje povezano z načrtovanjem in izvedbo programa, ki se brez pomoči države ne bo moglo uresničevati. V tej skupini smo bili po tej strani izjema, delovno pa ta hip organizacijsko delo rešuje svetovalna služba za

splošnoizobraževalne knjižnice v Narodni in univerzitetni knjižnici.

Silva Novljan

60. SPLOŠNA KONFERENCA IFLA (Havana, Kuba, 21.-28. avgust 1994)

IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) je bila ustanovljena leta 1927, je mednarodna nevladna organizacija, ki ima znotraj UNESCO t.i. "A posvetovalni" status. Vodstvo organizacije deluje v Hagu. IFLA ima 1265 članov (knjižnic, knjižničarskih združenj oz. društev, knjižničarskih šol, pa tudi drugih zasebnih in institucionalnih članov). Njen pglavitni namen je pospeševanje mednarodnega sodelovanja in dejavnosti knjižnic in knjižničarstva, predstavlja pa tudi telo, preko katerega se knjižničarstvo uveljavlja v svetu in v posameznih državah. IFLA deluje preko 32 sekcij in 14 okroglih miz (organiziranih v 8 tematskih sklopov: Splošne znanstvene knjižnice, Specialne knjižnice, Splošne in šolske knjižnice, Bibliografska kontrola, Zbirke in službe, Management in tehnologija, Izobraževanje in raziskovanje, Regionalne aktivnosti) ter 5 osrednjih programov (Pospeševanje razvoja knjižničarstva v deželah v razvoju, Zaščita in konservacija, Splošna dostopnost publikacij, Splošna bibliografska kontrola in mednarodni MARC, Splošni pretok podatkov in telekomunikacije).

Gostitelji letošnje splošne konference IFLA so bili kubanski knjižničarji, bila pa je to prva konferenca IFLA na tleh Latinske Amerike oz. Karibov. Kuba se vključuje v delovanje IFLA od leta 1980 dalje, ko so kubanski delegati prvič sodelovali na njeni splošni konferenci. Glede na to, da so dokaj hitro uspeli s kandidaturo za organizacijo konference, bi ocenili, da je vodstvo IFLA pač bilo zainteresirano, da "skupni duh" tovrstnih srečanj seže tudi v tako nedostopen (še posebej za Američane) in nepoznani svet kot je Kuba. Vsaka konferenca IFLA namreč na enem mestu zbere

veliko število knjižničarjev, predstavnikov knjižničarskih šol in knjižničarskih združenj, založnikov, prodajalcev računalniške opreme itd. in je torej mesto za številna srečanja in dogovore, izmenjavo mnenj in izkušenj, predvsem pa priložnost za promocijo neke dežele in njenega knjižničarstva. Slednjega Kuba ni posebej dobro izkoristila. Uradnemu gradivu ni bilo priloženega ničesar o tej deželi in ničesar o njenih knjižnicah oz. knjižničnem sistemu. Za vsako informacijo se je bilo treba posebej potruditi, saj je kubanski organizator konference "poskrbel", da so bili domači in tuji udeležencikjer se je le dalo - ločeni (pri kosilu, pri prevozih), večina kubanskih knjižničarjev pa je znala predvsem španski jezik. V primerjavi z našimi izkušnjami iz konferenc v New Delhiju in Barceloni, bi lahko rekli, da smo kubansko knjižničarstvo spoznali precej slabo.

Glavna tema 60. konference je bila "Knjižnice in družbeni razvoj". Zopet ena od tem, ki pod svoj plašč pač lahko poberejo marsikaj in naj bi bila še posebej zanimiva za t.i. dežele v razvoju - če bi seveda predstavniki iz t.i. razvitega sveta s svojimi kvalitetnimi prispevki povedali kaj novega iz svoje prakse, hkrati pa prisluhnili kvalitetnim prispevkom "druge strani", iz katerih bi lahko slišali, da temeljno poslanstvo knjižničarstva in knjižnic ni v tekmi, kdo bo imel boljši računalnik in večjo satelitsko anteno, ampak v skrbi za "človeka" in njegovo pismenost. Tako pa, ... kljub zares odlični organizaciji konference (lepi in funkcionalni prostori v konferenčni palači, odlični simultani prevajalci na plenarnih srečanjih, organiziran prevoz med hoteli in mestom konference, kulturni program, sprejemi itd.), kaj posebej novega in posebej zanimivega ni bilo lahko najti. Člani upravnih odborov in stalnih komitejev IFLA smo bili nekoliko "na boljšem", saj smo imeli tudi srečanja svojih sekcij, kjer smo pregledali dosedanje delo in sprejeli sklepe glede nadaljnjih projektov. V okviru sekcije za izobraževanje pa smo imeli tudi zanimivo srečanje s predstavniki kubanskih knjižničarskih šol, ogledali smo si havansko univerzitetno knjižnico in se s predstavnicami organizatorjev naslednje konference (ki bo v Istanbulu) dogovorili za program, ki bi ga radi izpeljali drugo leto.

Referati 60. konference IFLA so na voljo v Enoti za razvoj knjižničarstva pri NUK,

njihov seznam in obširnejše poročilo pa bomo pripravili za eno od naslednjih števil Knjižničarskih novic. Kuba kot dežela in zlasti njihovi ljudje pa nam bodo seveda ostali v lepem spominu, kljub številnim težavam, ki smo jih imeli zlasti po zaključku same konference. Gre za deželo številnih neizkoriščenih možnosti, kjer se človeku zdi, da se je čas ustavil in vsi le čakajo, kaj bo prinesel jutrišnji dan (z izjemo tistih, ki vsak dan na doma narejenih splavah iz desk in avtomobilskih zračnic veslajo na ocean, proti Floridi). V takem okolju se je čas ustavil tudi za knjižnice, saj nimajo sredstev za navaden papir, kaj šele za nakup literature ali opreme. Kljub temu jih ljudje obiskujejo, tam berejo, študirajo ... in se pripravljajo za drugačen jutri. Samo upamo lahko, da ga bodo dočakali na čimmanj boleč način.

Melita Ambrožič

OBVESTILA

Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani obvešča svoje uporabnike in kolege iz knjižničarske in informacijske dejavnosti, da je s 5. septembrom začela s poslovanjem v novih prostorih na Trgu revolucije 3 (1. in 2. nadstropje) v prizidku stolpnice. Knjižnica je odprta od ponedeljka do petka 8-19.30 in v soboto 8-13.30. Knjižnica ima tudi nove telefonske številke: izposoja in čitalnica: 176-37-39, matična služba 176-37-82. Vabimo vas, da obiščete CTK v novih prostorih.

Nov modem v NUK. Spoštovane kolegice in kolege obveščamo, da je računalnik NUK možno doseči z uporabo klicnega modema preko računalnika STENAR (ARNES) s pomočjo funkcije SETHOST. Postopek je naslednji: pokličete eno od spodaj navedenih števil (odvisno od tega, kakšen modem

imate) in na računalnikovo zahtevo po uporabniškem imenu (USERNAME:) vpišete SETHOST. Ko vas računalnik vpraša po vozlišču (NODE:) vpišete NUK in vzpostavi se povezava z računalnikom NUK.

Modemi:

061 1261040 - 2400 bps - V.22bis, V.42bis, MNP5 (Racal VI 2422PA)

061 1251196 - 14400/9600 bps - V.42bis, MNP5 (Racal RM 3214)

061 1251156 - 19200/16800/14400 bps - V.32bis, V.42bis, MNP5 (ZyXEL U-1496E+)

--- Stanislav Bahor

V knjižnici Oddelka za geografijo Filozofske fakultete smo ob letošnjem poletnem "čiščenju" izločili večje število dvojnic serijskih publikacij in revij, ki ne izhajajo več. Za večino med njimi smo že našli nove lastnike med ustreznimi muzejskimi, visokošolskimi in študijskimi knjižnicami. Ostalo nam je še nekaj naslovov, ki jih odstopamo slovenskim knjižnicam ali drugim interesentom, in sicer:

GEOGRAFSKI glasnik (Zagreb). - Letn. 1(1929) - 18(1956)

GEOGRAFSKI horizont (Zagreb). - Letn. 1(1955) - 14(1968)

GEOLOŠKI anali Balkanskoga poluostrva (Beograd). - Letn. 9(1928) - 14(1937)

GEOGRAPHICAL journal (London). - Leto 1926, 1927, 1936, 1940

GLAS domovine (Ljubljana). - Leto 1950, št. 1, 2, 3, 4

GLASNIK Etnografskog muzeja u Beogradu (Beograd). - Leto 1926-1927, 1929-1931, 1935, 1939

KOMUNA : časopis Stalne konferencije gradova I gradskih opština Jugoslavije (Beograd). - Letn. 1(1954) - 5(1958)

LAKATOŠ, Joso: Privredni almanah jugoslovenskog Lloydja. - Zagreb, 1929

MALI gospodar : glasilo Zveze društev "Mali gospodar" za Slovenijo (Ljubljana). - Leto 1939-1942 (od 5. št. 1941, pod naslovom ORAČ : za bodočnost slovenskega kmeta)

MITTEILUNGEN der Geographischen Gesellschaft in Wien (Wien). - Bd. 52(1909) - 74(1951)

POLJOPRIVREDNI glasnik (Novi Sad). - Letn. 9(1929) - 10(1930)

SLOVENIJA : glasilo Zveze za tujski promet v Sloveniji in tujsko-prometne zveze za Mariborsko oblast (Ljubljana). - Leto 1928 jul., sept.

SVOBODA (Celovec). - Leto 1948-1950, 1954

ŠUMARSKI list = Revue forestiere (Zagreb). - Letn. 53(1929) - 65(1941)

ZEITHSCHRIFT des Deutschen und Oesterreichischen Alpenvereins. - Leto 1891-1893, 1896, 1899, 1902-1904, 1915

ZEITSCHRIFT der gesellschaft fuer Erdkunde (Berlin). - Leto 1926-1932

Dodatne informacije dobite v Knjižnici Oddelka za geografijo FF pri Mojci Dolgan-Petrič, tel. 125-00-01 int. 355, 416, ali po elektronski pošti UEK::FFGEO. --- Mojca Dolgan-Petrič

DVA NOVA MAGISTERIJA

Na Oddelku za agronomijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani je ga. **Jana Bradač**, zaposlena na dekanatu Biotehniške fakultete kot vodja Centralne biotehniške knjižnice, uspešno zagovarjala magistrsko delo z naslovom "Analiza informacijskih potreb uporabnikov v kmetijstvu Slovenije".

Na Oddelku za kemijsko izobraževanje in informatiko Fakultete za naravoslovje in tehnologijo Univeze v Ljubljani je ga. **Alenka Šauperl-Zorko**, zaposlena v Osrednji knjižnici Srečka Vilharja v Kopru, uspešno zagovarjala magistrsko delo z naslovom "Prispevek h gradnji informacijskega sistema za fitofarmaceutska sredstva".

Obema kolegicama iskreno čestitamo!

9th European Conference on Reading, Budapest, 23-27 July 1995. Vse, ki vas to posvetovanje zanima in bi želeli dodatne informacije o samem posvetovanju, prijavnico za prenočišče, ip. se lahko jeseni obrnete na ga. Silvo Novljan v Enoti za razvoj knjižničarstva v NUK, tel.: 125-01-31, 125-50-14.

NAGRADNA UGANKA

V prejšnji številki Knjižničarskih novic smo vam zastavili nagradno uganko "Koliko poznamo strokovno literaturo". Citat je bil vzet iz dela Pirjevec, Avgust: Knjižnice in knjižničarsko delo. - V Celju, 1940.

Prva nam je pravilno rešitev poslala **Sara Pegan iz Goriške knjižnice Franceta Bevka**. Za pravilno rešitev se ji zahvaljujemo in ji čestitamo, knjižno nagrado pa ji bomo poslali po pošti.

PRILOGE

1. Strokovno posvetovanje ZBDS. V prvi prilogi objavljamo program letošnjega strokovnega posvetovanja ZBDS "Knjižnice v času sprememb", ki bo 10. in 11. oktobra v Festivalni dvorani na Bledu.

2. Pogoji dela zaostajajo za rastjo potreb. V drugi prilogi objavljamo analizo splošnoizobraževalnih knjižnic v Sloveniji v letu 1993, ki jo je pripravila Silva Novljan..

3. Posvetovanje Sekcije za specialne knjižnice ZBDS. V tretji prilogi objavljamo program letošnjega V. posvetovanja Sekcije za specialne knjižnice ZBDS "Vloga specialnih knjižnic pri pospeševanju družbenega in gospodarskega razvoja" na temo **Kakovost storitev v specialni knjižnici**, ki bo 10. in 11. novembra 1994 v prostorih Krke na Dunajski 65 v Ljubljani in prijavnico.

V KROŽENJE

KNJIŽNIČARSKE NOVICE, 4(1994), št. 8-9. ISSN 0353-9237. Izdala in razmnožila: NUK, Turjaška 1, Ljubljana. Uredila: Jelka Kastelic. Naklada: 570 izvodov. Prejetih tekstov ne lektoriramo.

Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje Republike Slovenije št. 23/179-92 z dne 16.3.1992 štejejo *Knjižničarske novice* med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3 Zakona o prometnem davku, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %.

KNJIŽNICE V ČASU SPREMEMB

Strokovno posvetovanje Zveze bibliotekarskih društev Slovenije

Bled, Festivalna dvorana, 10. in 11. oktober 1994

ponedeljek, 10.10.1994

9³⁰ - 10³⁰ Prijava udeležencev

11⁰⁰ Otvoritev posvetovanja (velika dvorana)

Pozdravni nagovori:

- predsednica DB Gorenjske: *Daniela Leskošek*
- podpredsednica Skupščine občine Radovljica: *Alenka Bole Vrabec*
- predstavnik vlade
- predsednik ZBDS: *Ivan Kanič*

11³⁰ Podelitev Čopovih diplom in nagrad Kalanovega sklada

12⁰⁰ *Jure Sinobad*: Kulturnozgodovinsko bogastvo radovljiške ravnine - DEŽELE

13⁰⁰ - 15⁰⁰ Odmor in kosilo

15⁰⁰ - 19⁰⁰ Referati in razprava

15⁰⁰ - 16⁴⁵ Zakonodaja s področja knjižničarstva (velika dvorana)

Eva Kodrič Dačić:

Zakon o obveznem izvodu publikacij

mag. Tomaž Seljak:

Predstavitev osnutka predloga novega Zakona o knjižnični informacijski dejavnosti

mag. Lenart Šetinc:

Ustanovitveni akt Narodne in univerzitetne knjižnice

Rajko Slokar:

Vodenje in upravljanje splošnih knjižnic z vidika nastajajočih zakonskih predpisov o knjižnični informacijski dejavnosti (delovni naslov)

Odmor

17⁰⁰ - 19⁰⁰ Izobraževanje na področju knjižničarstva (velika dvorana)

mag. Melita Ambrožič:

Strokovno knjižničarsko izobraževanje v Sloveniji

Zlata Dimec:

Strokovna usposobljenost za katalogizacijo v COBISSu: Analiza problematike

Normativi in standardi na področju knjižničarstva (velika dvorana)

Nika Pugelj:

Razmišljanja k pričetku priprav okvirnih standardov za potujoče knjižničarstvo v Sloveniji

Bojana Skrt:

Vizija razvoja slovenskega potujočega knjižničarstva v luči spoznanj ob udeležbi velikega vseskandinavskega srečanja na Danskem

dr. Matjaž Žaucer:

Razmišljanje o principih, na katerih naj temelji novi zakon o knjižnični informacijski dejavnosti

- 16³⁰ - 19⁰⁰ **Vprašanja nabave tuje literature (dvorana I)**
Frank Edwards:
 An overview of UK library supply sources and the criteria used by librarians for selecting a supplier and evaluating performance.
 (predavanje v angleščini brez prevajanja)
- okrogla miza: **Nabava tuje strokovne literature - neposredno ali pri posredniku** (delovni naslov) (dvorana I)
Mladinska knjiga - knjigarna - kozorcij
 moderator: Andreja Mlinar
- 20⁰⁰ **Družabno srečanje z večerjo** (hotel GOLF)

Torek, 11.10.1994

- 9⁰⁰ - 13³⁰ **Referati in razprava**
- 9⁰⁰ - 10³⁰ **Raziskovanje in razvoj na področju knjižničarstva** (velika dvorana)
mag. Nada Češnovar:
 Interdisciplinarno raziskovanje bibliotekarstva
Alenka Šauperl Zorko:
 Znanje za knjižničarja - znanje za bralca: preoblikovanje knjižnice v informacijsko središče
mag. Primož Južnič:
 Evropa in Slovenija - kje so možnosti knjižnic?
Nada Čučnik Majcen:
 Sistem preventivnega varovanja gradiv
- Odmor
- 11⁰⁰ - 12⁰⁰ **Retrospektivna konverzija katalogov** (velika dvorana)
Stanislav Bahor:
 Retrospektivna konverzija - zahteva sedanjosti v slovenskem KIS
Mateja Ločniškar Fidler, Tatjana Martinčič:
 Retrospektivna konverzija matičnega kataloga
mag. Jože Kokole:
 Teoretični pogledi na retrospektivno konverzijo katalogov
- Odmor
- 12³⁰ - 13³⁰ **Etika, profesionalizacija, kvaliteta** (velika dvorana)
Marija Milenkovič:
 Profesionalizacija, specializacija in neideologizacija dela v (specialnih) knjižnicah
Jože Urbanija:
 Slovenski knjižničarji o sebi
Andreja Pleničar:
 Za izposojevalnim pultom knjižnice
- 9⁰⁰ - 11⁰⁰ okrogla miza: **Odprtost in dostopnost gradiva v cerkvenih knjižnicah** (dvorana I)
 moderator: dr. Ivan Rebernik

Odmor

- 11³⁰ - 13³⁰ okrogla miza: **Koncept razvoja slovenskih šolskih knjižnic: Delo in naloge šolskega knjižničarja v luči izobraževanja za 21. stoletje** (dovorana I)
Zavod RS za šolstvo in šport
moderatorka: mag. Ema Stružnik
Silva Novljan Trošt:
Kakšna šola, taka šolska knjižnica
- 13³⁰ - 14⁰⁰ **Plenarno zasedanje in zaključek posvetovanja** (velika dvorana)
- 14⁰⁰ - 15⁰⁰ Kosilo
- 15³⁰ **Orgelski koncert na otoku**

POGOJI DELA ZAOSTAJAJO ZA RASTJO POTREB (SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNE KNJIŽNICE V LETU 1993)

Silva Novljan

1 ORGANIZIRANOST KNJIŽNIC

- 60 osrednjih občinskih knjižnic za 62 občin ima 781 izposojevalnih mest:
 - 246 stalnih izposojevališč
 - 405 bibliobusnih postajališč (8 bibliobusov)
 - 130 izposojevališč kolekcij potujoče knjižnice z 227 kolekcijami
 - 99 nepokritih krajev
- 39 knjižnic je samostojnih, 21 združenih z drugimi dejavnostmi
- odprtost: normativ 10 sek. na prebivalca tedensko dosega 35 knjižnic

2 POGOJI DELA

2.1 Prostor:

51.093 m² ali 25,55 m² na 1000 prebivalcev. Osnovni normativ m² na število prebivalcev dosega 9 knjižnic, razpon v doseganju je od 13 % do 164 %.

Knjižnica I. in II. skupine je velika povprečno 1.821 m²; razpon od 935 m² do 3.205 m².

Knjižnica III. skupine 805 m²; razpon 247 m² do 1.460 m².

Knjižnica IV. skupine meri 377 m², razpon 173 m² do 759 m².

Knjižnica V. skupine meri v povprečju 277 m², razpon sega od 52 m² do 556 m². Večina tega knjižničnega prostora, ki je na različnih lokacijah, pa je zaradi funkcionalnosti potrebno preurediti, ne samo povečati.

2.2 Oprema:

- 58 knjižnic ima računalniško opremo
- 47 knjižnic ima že programsko opremo
- 29 knjižnic tudi komunikacijsko opremo

Večina teh je računalniško še nepopolno opremljenih.

Vse imajo ustrezno mehanografsko opremo, večina tudi reprografska in projekcijsko opremo.

2.3 Knjižnično gradivo

2.3.1 Temeljna zaloga

Gradivo	Število enot	
Knjige	5.284.919	91%
Časopisje	157.486	3%
*Neknjižno gradivo	337.994	6%
SKUPAJ	5.780.399	100%

2,90 enote knjižničnega gradiva na prebivalca. Normativ 3 knjige na prebivalca dosega 12 knjižnic, povprečno 2,65 knjige.

2.3.2 Prirast

Gradivo	Število enot	
Knjige	221.774	85%
Časopisje	14.099	5%
Neknjižno gradivo	24.494	10%
SKUPAJ	260.367	100%

131 enot knjižničnega gradiva na 1000 prebivalcev.

Normativ 200 knjig na 1000 prebivalcev dosega 1 knjižnica, (izjema kot center glavnega mesta), povprečje je 111 knjig (ali 56 % standarda).

Razpon doseganja normativa sega od 16 % do 82 %.

Normativ 5 naslovov časopisja na 1000 prebivalcev dosega 24 knjižnic.

Razpon razmerja naslov: izvod v prirastu knjig sega od 1,10 do 5,37.

Ocena prirasta po vsebini:

- 20 % leposlovja za mladino
- 29 % leposlovja za odrasle
- 51 % strokovnega knjižničnega gradiva, kjer so po vrstnem redu zastopane skupine UDK: 3,6,7,5,9,0,1,80,2,82,(01/09).

Način prirasta:

- nakup 82 %,
- obvezni izvod 9 %,
- zamena 0,33 %,
- dar 8 %.

2.3.3 Odpis

89.382 enot oz. 1,55 % temeljne zaloge knjižničnega gradiva.

2.4 Knjižnični delavci (redno zaposleni)

Skupno število knjižničnih delavcev:

- 560,3 strokovnih delavcev. 152,7 si je strokovno znanje pridobilo s formalnim šolanjem knjižničarstva. (455,8 ima opravljen strokovni izpit)
- 151,5 upravno-tehničnih delavcev in manipulantov
- SKUPAJ: 711,8 vseh knjižničnih delavcev

Izobrazbena struktura strokovnih knjižničnih delavcev:

visoka: 25 %

višja: 45 %

srednja: 30 %

51 direktorjev oz. vodij knjižnic ima opravljen strokovni izpit.

Na 2000 prebivalcev je 0,56 strokovnega delavca. Normativ IFLA, na 2000 prebivalcev 1 strokovni delavec, dosega 1 knjižnica (pa še ta je izjema kot center glavnega mesta).

Na 10.000 prebivalcev 2,82 strokovnega knjižničnega delavca. Ta slovenski normativ, na 10.000 prebivalcev 2 knjižnična delavca, dosega 37 knjižnic. 1 delavec (strokovnim delavcem smo prišteli tudi manipulante, skupaj 592,3 delavcev) je izposodil 19.701 enot knjižničnega gradiva. Samo 5 knjižic je oblikovalo izposajo po maksimalnem standardu (12.000), ostale ga presegajo s številom izposojenih knjig na enega delavca. Knjižnica z največjo obremenitvijo delavca je dosegla celo samo 29% to standardno določilo. Knjižnice so kadrovsko stisko reševale s 35,5 honorarno zaposlenimi delavci.

2.5 Prihodek

- Knjižnice so pridobile povprečno 899 SIT na prebivalca
- na člana 4.519 SIT
- strošek izposojene enote knjižničnega gradiva je 112 SIT
- ena kupljena enota knjižničnega gradiva je stala 1.539 SIT
- od skupnega dohodka je bilo porabljenih 26 % za nakup knjižničnega gradiva, 27 % za materialne stroške in 41 % za plače in 11 % za investicije.

3 UPORABNIKI

3.1 Člani

Člani	Število članov	
*mladina	141.303	(35 % vseh mladih prebivalcev)
*odrasli	255.304	(16 % vseh odraslih prebivalcev)
SKUPAJ	396.607	(20 % prebivalcev)

Med člani 47. knjižnic, ki so vodile strukturo članstvo, je vrstni red naslednji: osnovnošolci 34 %, zaposleni 27 %, dijaki 20 %, študentje 9 %, nezaposleni (upokojenci, brezposelni, gospodinje ...) 6 %, predšolski otroci 4 %.

3.2 Obisk

- 4.652.483 obiskovalcev knjižnice
- *318.056 obiskovalcev prireditev
- SKUPAJ: 4.970.539 obiskovalcev

3.3 Izposoja

Izposoja	Št. izposojenih enot
na dom	9.345.053
v knjižnici	2.323.874
medknjižnično	5.729
SKUPAJ	11.674.656

Član si je izposodil 29 enot, ob vsakem obisku povprečno 2,3 enote knjižničnega gradiva.

Obrat temeljne zaloge knjižničnega gradiva je bil 2-kraten. Normativ, več kot 3-x, je bil dosežen v 7. knjižnicah, 2-x v 16. knjižnicah...

3.4 Prireditve

Vrsta prireditve	Število prireditev
Razstave	950
Vodstvo po razstavah	1.302
Ure pravljič	2.154
Kvizi, uganke	363
Srečanje z ustvarjalci	461
Predavanja	244
Ogledi knjižnic	2.171
Drugo	2.321
SKUPAJ	9.966

Knjižnice so imele povprečno 3 prireditve na teden. Na 1 prireditvi je bilo 32 obiskovalcev.

Op.: Primerjava je narejena po številu prebivalcev, ki ga navajajo SIK za leto 1993, skupaj 1.992.717 prebivalcev.

Podatki opremljeni z zvezdicami se berejo kot ocene.

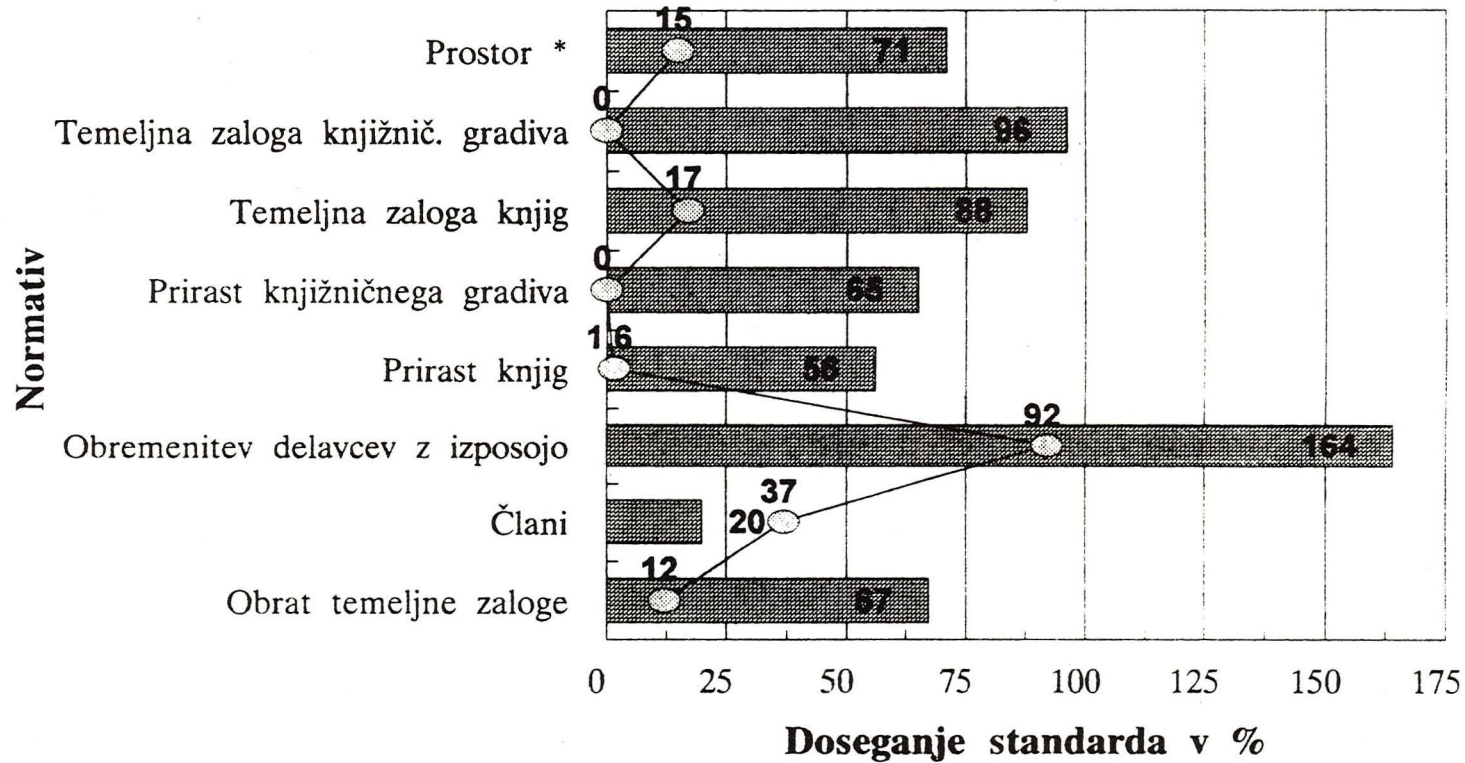
OPOZORILO! Tabela prikazuje statističnih podatkov za vseh 60 SIK skupaj lahko naročite v Enoti za razvoj knjižničarstva, Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani.

VZPONI IN PADCI

I. POVPREČJE NEKATERIH ZNAČILNOSTI SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNIH KNJIŽNIC

Značilnosti	1990	1991	1992	1993
Obisk člana v knjižnici	10-krat	13-krat	13-krat	13-krat
Izposoja na člana	25 enot	28 enot	31 enot	29 enot
Izposoja na prebivalca	4 enote	5 enot	6 enot	6 enot
Število prireditvev	106	118	145	166
Št. obiskovalcev 1 prireditve	31	28	39	32
Sredstva za knjižnico na preb.	--	202 SIT	586 SIT	899 SIT
Strošek 1 izposojene knjige	30,89 din	43 SIT	103 SIT	154 SIT

I. Povprečje doseganja osnovnih normativov v letu 1993

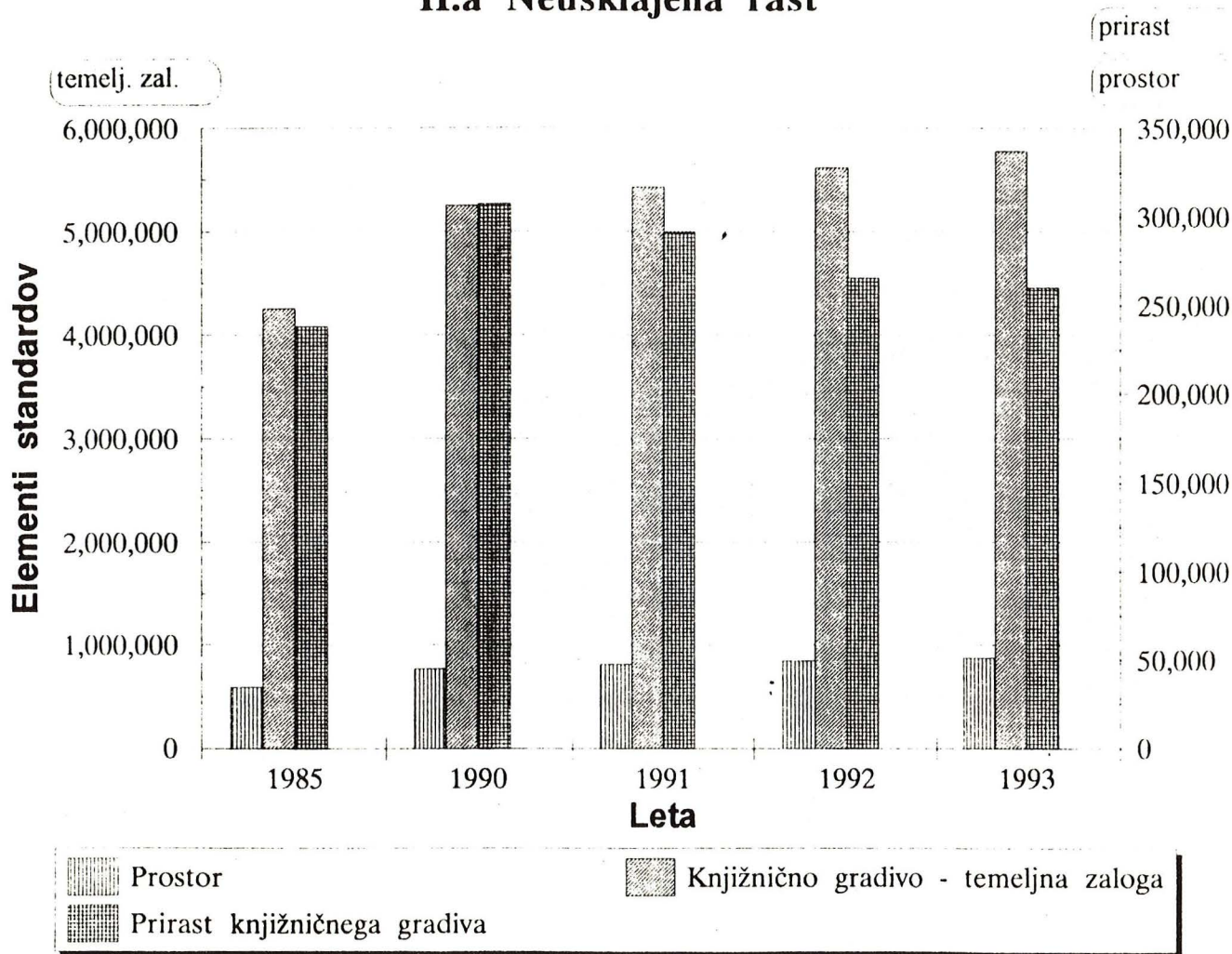
* prostor ni v enakem odstotku funkcionalen

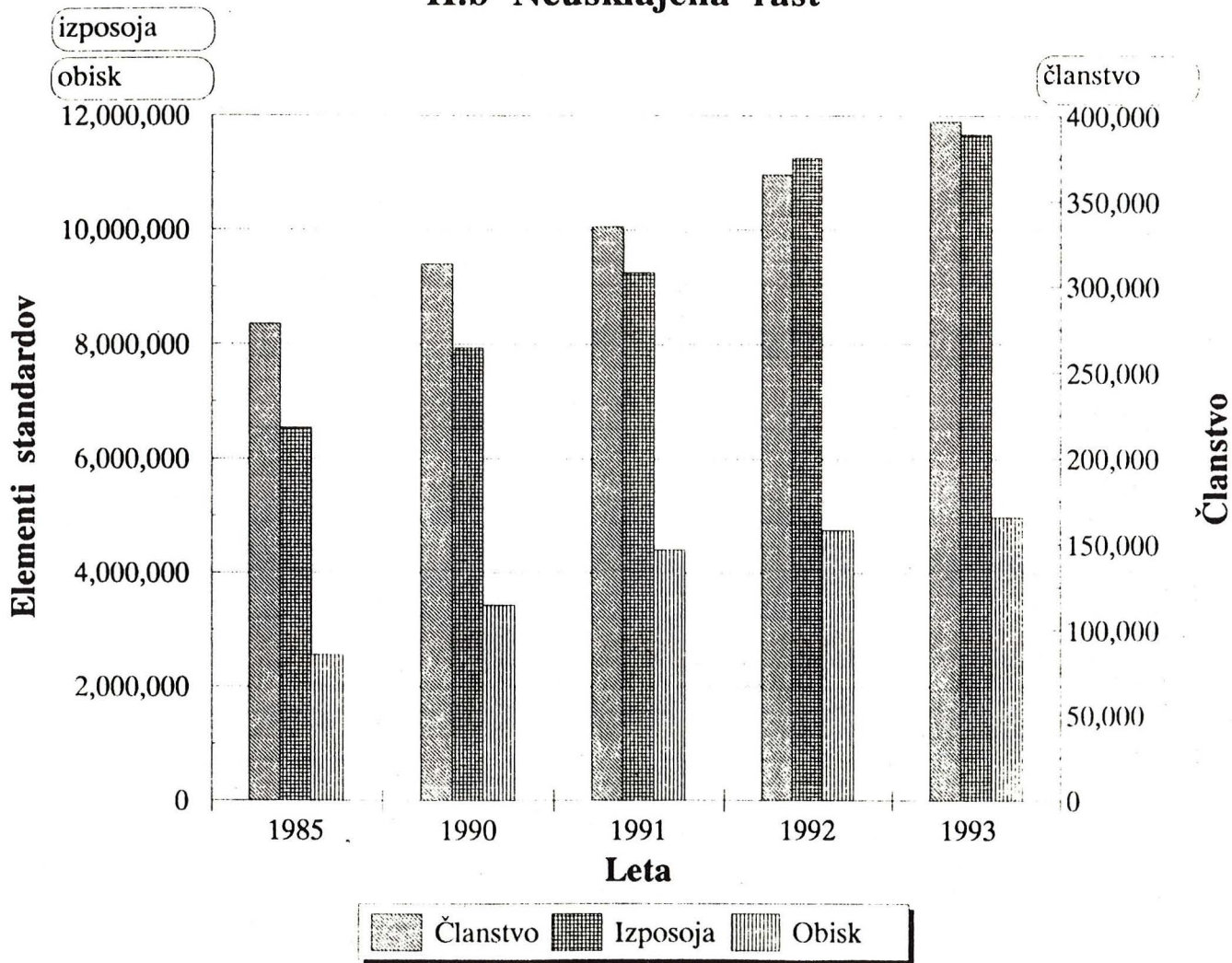
II. NEUSKLAJENA RAST

Leto	Prostor	Knjižnično gradivo - temeljna zaloga	Prirast	Kader	Članstvo	Obisk	Izposoja	Izposoja na 1. strok. delavca	Prireditve
1985	34.537 m ²	4 255.602	238.261	530	278.445	2.562.245	6.531.441	15.000	4.757
1990	45.101 m ²	5.248.421	307.085	653	313.518	3.436.509	7.935.763	14.750	6.338
1991	47.288 m ²	5.427.770	290.856	682	335.538	4.408.273	9.248.381	16.391	7.096
1992	49.233 m ²	5.612.685	265.669	684	365.888	4.750.860	11.273.888	19.624	8.686
1993	51.093m ²	5.780.399	260.367	712	396.607	4.970.539	11.674.656	19.701	9.966

II.a Neuskrajena rast

II.b Neusklajena rast

V. posvetovanje Sekcije za specialne knjižnice ZBDS
VLOGA SPECIALNIH KNJIŽNIC PRI POSPEŠEVANJU
DRUŽBENEGA IN GOSPODARSKEGA RAZVOJA
Tema posvetovanja: Kakovost storitev v specialni knjižnici
Ljubljana, 10.-11.november 1994
KRKA, Dunajska 65

Okvirni program posvetovanja:

ČETRTEK 10.11.1994

8.30 Prijava udeležencev

9.00 Otvoritev posvetovanja

9.30 Uvodni referat:

Matej Koren:

Bralec - samo koristnik ali tudi soustvarjalec
knjižničnih storitev

dr. Irene Wormell:

10.30 Kakovost pri posredovanju informacij

mag. Jana Bradač:

Vrednotenje kakovosti informacijskih storitev

Monika Klašnja:

Pomen medknjižnične izposoje in nabave dokumentov pri nas in v
tujini: poizkus vrednotenja dejavnosti z vidika potrebnosti službe ter
z vidika njene učinkovitosti

dr. Erdmute Lapp:

dr. Jure Zupan:

Smilja Pejanovič:

CTK - kakovost - uporabniki

Snježana Radovanlija:

Kvalitet usluga u Muzejskom dokumentaionom centru u Zagrebu

15.00 Vpliv fondov in uporabe tehnologij na kakovost

Marko Bonač:

Informacijske storitve v INTERNETU

mag. Jure Dimec:

Zakaj ostaja večina informacij v računalniških omrežjih nepoiskanih ?

Emil Hudomalj:

Elektronska pošta kot orodje raziskovalcev in knjižničarjev

Marija Pečan:

Fondi kot kakovost

mag. Marta Seljak:

Specialne knjižnice in sistem COBISS

Nuša Senčur, Nada Tržan-Herman:

Izkušnje s CD-ROM podatkovnimi zbirkami za zagotavljanje kakovosti informacij

Nada Tržan-Herman, Dušica Kiauta:

Primerjava dveh specialnih knjižnic s področja biomedicine z vidika zagotavljanja kakovosti

PETEK 11.11.1994

9.00 Merila za vrednotenje kakovosti

mag. Mira Vovk-Avšič:

Vpliv uvajanja sistema kakovosti v informacijskem centru

mag. Maja Jakić, Fila Bokavac-Lokmar:

Mjerila za vrednovanje kvaliteta usluga u specijalnim knjižnicama Republike Hrvatske

Alenka Kavčič-Čolić:

Informacijska podpora specialne knjižnice pri strateškem nivoju odločanja v organizaciji

Dragotin Kardoš:

Kriteriji za oceno kakovosti dela informacijskih centrov in specializiranih knjižnic

Cveta Kovačič:

Kakovost informacijskih storitev - strateška naloga managementa

mag. Zdravka Pejova:

Raziskava, izobraževanje in izpopolnjevanje - pogoj za doseganje kakovosti

Andrea Wehrenfennig:

V. posvetovanje Sekcije za specialne knjižnice ZBDS
VLOGA SPECIALNIH KNJIŽNIC PRI POSPEŠEVANJU
DRUŽBENEGA IN GOSPODARKEGA RAZVOJA

Tema posvetovanja: Kakovost storitev v specialni knjižnici

Ljubljana, 10.-11. november 1994

KRKA, Dunajska 65

PRIJAVNICA

Prijavljam udeležbo na V. posvetovanju Sekcije:

Ime in priimek:

Knjižnica/ustanova:

Naslov: Tel./Fax:

Kotizacija 8.000 SIT z zbornikom in 5.000 SIT brez zbornika, na žiro račun Centralne tehniške knjižnice, Ljubljana:
50100-603-40003

Prosimo vas, da prijavnici priložite kopijo plačila

Prijave sprejemamo do začetka posvetovanja na naslov: Centralna tehniška knjižnica, Trg republike 3, p.p. 90/II., 61000 Ljubljana.

Datum:

Podpis: